

Sygn. akt I PK 2/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa B. C.
przeciwko Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa (...) w Ł.
o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 marca 2020 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Ł.
z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt VIII Pa (...),

- 1. oddala skargę kasacyjną;**
- 2. nie obciąża powódki kosztami zastępstwa procesowego
strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z 28 maja 2018 r., sygn. akt VIII Pa (...) oddalił apelację powódki B. C. od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z 12 grudnia 2017 r., sygn. akt X P (...), w którym Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo o

przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy wniesione przeciwko pozwanemu Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa (...) w Ł.

Powódka B. C. od dnia 20 sierpnia 2002 r. była pracownikiem (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony - do dnia 19 lutego 2003 r., na stanowisku starszego inspektora w Referacie ds. Środowiska i Rolnictwa Wydziału Środowiska i Rolnictwa w Delegaturze (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. z siedzibą w S.. W dniu 20 lutego 2003 r. powódka zawarła z (...) Urzędem Wojewódzkim w Ł. umowę o pracę na czas nieokreślony.

W związku ze zmianą w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej z dniem 1 stycznia 2006 r. powódka stała się pracownikiem Urzędu Marszałkowskiego w Ł.. Powódka zajmowała stanowisko inspektora Wydziale Geologii i Koncesji ekologicznych w Departamencie Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Z dniem 1 grudnia 2009 r. awansowała na stanowisko głównego specjalisty.

Do zakresu zadań Wydziału Geologii i Koncesji Geologicznych należało m.in.:

1. prowadzenie postępowań związanych z zatwierdzaniem projektów robót geologicznych - złożowych, hydrogeologicznych i innych z zakresu geologii, oraz przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych zatwierdzających te projekty lub odmawiających ich zatwierdzenia.

2. prowadzenie postępowań związanych z zatwierdzaniem dokumentacji hydrogeologicznych, dokumentacji geologicznych złóż kopalin i dokumentacji geologiczno-inżynierskich i dodatków do tych dokumentacji, oraz przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych zatwierdzających te dokumentacje i dodatki lub odmawiających ich zatwierdzenia.

3. prowadzenie postępowań związanych z zatwierdzaniem lub przyjmowaniem innych dokumentacji z zakresu geologii, oraz przygotowywanie projektów zawiadomień lub decyzji administracyjnych zatwierdzających te dokumentacje lub odmawiających ich zatwierdzenia.

4. prowadzenie postępowań związanych z udzielaniem koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, jak również dotyczących ich wygaśnięcia, cofnięcia,

zmian lub przeniesienia koncesji, oraz przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych w tym zakresie.

5. przesyłanie właściwym organom decyzji ostatecznych o udzielaniu, zmianie, cofnięciu oraz stwierdzeniu wygaśnięcia i przeniesieniu koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.

6. prowadzenie postępowań związanych z udzielaniem koncesji na wydobywanie wód leczniczych, termalnych i solanek, zmiany tych koncesji lub ich przenoszenie, oraz przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych w tym zakresie.

7. prowadzenie spraw dotyczących uzgodnień koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż z samorządami.

Zgodnie z zakresem czynności z dnia 30 stycznia 2015 r. do obowiązków powódki na stanowisku głównego specjalisty należało:

1. Wykonywanie z własnej inicjatywy i bez odrębnych poleceń przełożonych czynności i obowiązków określonych poniżej, a na polecenie przełożonych innych zadań wewnętrznej komórki organizacyjnej oraz zadań zleconych tej komórce, pozostających w zakresie jej właściwości.

2. Prowadzenie szkoleń innych pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) w zakresie zadań określonych niniejszym zakresem czynności, odpowiednio do występujących potrzeb.

3. Rozpatrywanie projektów robót geologicznych i dodatków do nich oraz przygotowywanie projektów decyzji w tym zakresie.

4. Rozpatrywanie dokumentacji hydrogeologicznych oraz dodatków do tych dokumentacji, jak również przygotowywanie projektów decyzji dla w/w opracowań.

5. Przygotowywanie i przesyłanie do Narodowego Archiwum Geologicznego i starostw powiatowych zatwierdzonych dokumentacji geologicznych i dodatków do tych dokumentacji.

6. Udzielanie koncesji na wydobywanie wód leczniczych, termalnych i solanek, zmiany tych koncesji i przenoszenie koncesji.

7. Prowadzenie ewidencji robót geologicznych oraz kontroli i nadzoru nad wykonywaniem tych robót.

8. Sporządzanie rocznych sprawozdań z ilości wykonanych i planowanych wierceń hydrogeologicznych oraz ustalonych eksploatacyjnych zasobów wód podziemnych.

9. Rozpatrywanie skarg i wniosków z zakresu hydrogeologii.

10. Współpraca z Ministerstwem Środowiska, Państwowym Instytutem Geologicznym, z organizacjami społecznymi i stowarzyszeniami naukowo-technicznymi w zakresie wykonywanych zadań.

11. Współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Marszałkowskiego w zakresie wykonywanych zadań.

12. Opiniowanie projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i planów zagospodarowania gmin.

13. Rozpatrywanie interpelacji posłów, senatorów i radnych w zakresie zagadnień z hydrogeologii.

W zakresie właściwości powódka miała odpowiedzialność za prawidłowe, zgodne z prawem i terminowe wykonanie zadań wymienionych w w/w zakresie czynności oraz za przestrzeganie obowiązków wynikających z przepisów Kodeksu pracy, ustawy od pracownikach samorządowych, ustawy o ochronie danych osobowych, Regulaminu Organizacyjnego i Regulaminu Pracy Urzędu.

Obowiązujący u pozwanego pracodawcy Regulamin pracy w § 12 stanowi, iż pracownik zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, nie może wykonywać zajęć pozostających w sprzeczności lub związanych z zajęciami, które wykonuje w ramach obowiązków służbowych, wywołujących uzasadnione podejrzenie o stronnictwo lub interesowność oraz zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy (ust. 1). W przypadku stwierdzenia naruszenia przez pracownika któregośkolwiek z zakazów, o których mowa w ust. 1, iż niezwłocznie rozwiązuje się z pracownikiem bez wypowiedzenia stosunek pracy w trybie art. 52 Kodeksu pracy (dotyczy umowy o pracę) lub odwołuje się go ze stanowiska (dotyczy wyboru lub powołania) (ust. 2). Pracownik może poinformować pracodawcę o zamiarze podjęcia dodatkowego, zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć poza pracą w Urzędzie, w celu uzyskania stanowiska pracodawcy na okoliczność, czy dodatkowe zatrudnienie lub inne zajęcia nie naruszają zakazów, o których mowa w ust. 1. Informację pracownik

składa w formie oświadczenia o zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć (ust. 3). W przypadku podjęcia przez pracownika decyzji o poinformowaniu pracodawcy o zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć, pracownik składa oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, Marszałkowi lub Sekretarzowi Województwa, odpowiednio do § 4, za pośrednictwem Wydziału ds. Kadr, który uprzednio przedkłada do pisemnej oceny to oświadczenie pracownika kierownikowi komórki organizacyjnej lub jego zastępcy, w której jest zatrudniony pracownik, oraz bezpośredniemu przełożonemu. Po dokonaniu pisemnej oceny pod względem możliwości podjęcia przez pracownika dodatkowego zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć określonych w złożonym oświadczeniu jak również ze względu na zakazy określone w ust. 1, kierownik komórki organizacyjnej lub jego zastępca albo bezpośredni przełożony przekazuje zwrótnie oświadczenie do Wydziału ds. Kadr. Oceny oświadczeń składanych przez doradców lub asystentów dokonuje bezpośrednio Marszałek (ust. 4). Wydział ds. Kadr po ewentualnym zaopiniowaniu przedkłada oświadczenie pracownika o zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć, zawierające ocenę, o której mowa w ust. 4, Marszałkowi lub Sekretarzowi odpowiednio do § 4, w celu ostatecznego rozpatrzenia (ust. 5). Marszałek lub Sekretarz, podejmuje ostateczną decyzję co do możliwości podjęcia przez pracownika dodatkowego zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć (ust. 6). O decyzji Marszałka lub Sekretarza informuje pracownika na piśmie Wydział ds. Kadr. Za równoznaczne z pisemnym poinformowaniem uznaje się doręczenie pracownikowi uwierzytelnionej za zgodność z oryginałem kserokopii oświadczenia pracownika o zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć zawierającego decyzję Marszałka lub Sekretarza. Od decyzji tych nie przysługuje pracownikowi odwołanie (ust. 7). Pracownicy mogą angażować się w działalność polityczną lub społeczną pod warunkiem, że 1) czynią to jako osoby prywatne, a nie przedstawiciele Urzędu, 2) działalność ta nie odbywa się kosztem czasu pracy i nie pociąga za sobą korzystania z urządzeń, wyposażenia lub innych zasobów pracodawcy, (....) (ust. 10).

W § 13 Regulaminu pracy na pracownika został nałożony obowiązek poinformowania pracodawcy o prowadzonej działalności gospodarczej i

konieczności uzyskania stosownej oceny jej charakteru ze względu na zakazy określone w § 12. W § 16 ust. 1 pracownikowi zabroniono m.in.: wykonywania w czasie pracy prac niezwiązanych ze stosunkiem pracy w Urzędzie (pkt. 2), wykorzystywania sprzętu, oprogramowania i materiałów pracodawcy do czynności niezwiązanych z wykonywaną pracą (pkt. 12).

Powódka zapoznała się z treścią Regulaminu Pracy Urzędu Marszałkowskiego.

Zastępcą Dyrektora Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska był R. M., któremu podlegał Wydział Geologii i Koncesji Geologicznych. Bezpośrednim przełożonym powódki była E. M. K. – naczelnik Wydziału Geologii i Koncesji Geologicznych.

Powódka na stanowisku głównego specjalisty zajmowała się zatwierdzaniem projektów geologicznych, dokumentacji hydrogeologicznych, udzielaniem koncesji na wody geotermalne, opiniowaniem decyzji o warunkach zabudowy, planów zagospodarowania gmin i studium uwarunkowań gminy na powierzchni 12 powiatów województwa, wraz z miastem Ł.. W zakresie obowiązków powódki było rozpatrywanie projektów robót geologicznych na likwidację otworu studziennego. Wniosek, który wpływał do Urzędu winien być złożony w biurze podawczym, następnie korespondencja trafiała do właściwej komórki. W razie braków w złożonej dokumentacji wnioskodawca był wzywany do jej uzupełniania bądź złożenia stosownych wyjaśnień. Wniosek o wydanie decyzji powinien być złożony w formie papierowej w oryginale wraz z załącznikami. Nie było praktyki drukowania dokumentacji stanowiącej załączniki do wniosku klienta. Zdarzały się sytuacje, że wnioskodawca był wzywany do przesłania mailem skorygowanej strony w przypadku stwierdzenia drobnej pomyłki pisarskiej. Wtedy taki dokument był drukowany, ale dotyczyło fragmentów poprawionych dokumentów, drobnych błędów. Zazwyczaj było tak, że jeśli wniosek był osobiście przynoszony do Urzędu przez geologa, to najpierw trafiał do powódki lub jej przełożonej, które sprawdzały, czy załączone są wszystkie wymagane dokumenty, dopiero wtedy pismo trafiało na biuro podawcze. Taka była praktyka w Wydziale. Proste sprawy zazwyczaj były załatwiane szybciej, nierzadko od ręki. Często załatwienie takiej sprawy zajmowało kilka dni. Przełożeni nie zwracali wcześniej powódce uwagi, że za szybko

załatwiała sprawy. Bardziej pracochłonne były projekty dotyczące wykonania otworów studziennych i dokumentacje. Rozpatrywanie dokumentacji hydrologicznej, jeśli była ona sporządzona prawidłowo, nie zabierało wiele czasu.

W dniu 12 sierpnia 2016 r. wpłynął do Urzędu wniosek o przebadanie istniejącego otworu studziennego. Wniosek ten został zarejestrowany w Wydziale Geologii i Koncesji Geologicznych w dniu 16 sierpnia 2016 r. Do powódki wniosek trafił już 12 sierpnia, zanim oficjalnie został zarejestrowany w Wydziale. Wniosek dostarczyli powódce właściciele firmy A. , która ubiegała się o wydanie decyzji W związku z tym, że studnia istniała nie było konieczności wydawania opinii przez wójta. Geolog odpowiedzialny za ten projekt – Z. K. , szedł w niedługim czasie na urlop. Z. K. przesłał powódce dokumentację mailem, a ona ją wydrukowała w dwóch egzemplarzach w dniu 16 sierpnia. Była to wyjątkowa sytuacja, w związku z tym, że geolog w tym czasie wyjeżdżał na urlop. Decyzję w tej sprawie powódka wydała 17 sierpnia 2016. Powódka na swoim komputerze służbowym redagowała projekt dotyczący likwidacji otworu studziennego w G. dla firmy B. S.A. Nie była to sprawa zarejestrowana w Urzędzie Marszałkowskim - zajmowało się nią Starostwo Powiatowe w Ł.. Redagowaniem projektu powódka zajmowała się w godzinach pracy, po czym dokumenty wysłała mailem do Starostwa dla Powiatu (...) Wschodniego mailem. Dokument dotyczący projektu robót geologicznych dla firmy B. S.A. na służbowym komputerze powódki został otwarty w dniu 18 sierpnia 2016 r. o godzinie 13:36 i był redagowany do godziny 14:16 i następnie w godzinach 15:05 - 15:50. Dalej był redagowany w dniu 19 sierpnia w godzinach 09:47, 12:19 - 12:54, 14:04 - 14:44 i w dniu 24 sierpnia w godzinach 13:19 - 14:04, 14:34 - 14:54, 15:44 - 15:49. W dokumentach jako geolog został wskazany został Z. K..

Powódka sporządziła operat wodnoprawny dla Rodzinnego Ogrodu Działkowego „C.” w Ł.. Okazało się jednak, iż w tym rejonie miasta możliwe było korzystanie tylko z wodociągu miejskiego, a nie z własnej studni. Kiedy Rodzinny Ogród Działkowy otrzymał decyzję odmowną Urzędu Miasta Ł. powódka przygotowała odwołanie od tej decyzji. Redagowaniem odwołania powódka zajmowała się w godzinach pracy. Czynności związane z redagowaniem odwołania dla Rodzinnego Ogrodu Działkowego „C.” powódka wykonywała w maju 2016 roku. Plik był redagowany w dniu 11 maja w godzinach 14:01 - 15:51 i w dniu 12 maja w

godzinach 12:30 - 12:45 i 13:20 - 13:45. Odwołanie zostało wysłane pocztą mailową w dniu 12 maja o godzinie 12:50. Projekt robót dla firmy B. S.A. oraz sprawa Rodzinnego Ogrodu Działkowego „C.” nie zostały zarejestrowane w Urzędzie Marszałkowskim.

Kompetencja w zakresie zatwierdzania projektów geologicznych jest podzielona pomiędzy Starostę a Marszałka Wojewódzkiego. Kompetencja Marszałka jest wtedy gdy zasoby przekraczają 50 metrów sześciennych na godzinę. Poniżej jest to kompetencja Starosty. W przypadku projektu robót dla firmy B. S.A. z uwagi na wydajność poniżej 50 metrów sześciennych na godzinę sprawa należała do kompetencji Starosty. W pozwanym urzędzie nie były ustalone godziny przerwy śniadaniowej. Przerwa ta trwała pół godziny w trakcie 8-godzinnego czasu pracy i pracownik sam decydował kiedy z niej korzysta.

W dniu 11 marca 2016 r. do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło anonimowe pismo, w którym wskazano, iż powódka oraz jej przełożona wykorzystując to, że są pracownikami Wydziału Geologii i Koncesji Geologicznych, pod pozorem załatwiania spraw służbowych, załatwiają swoje sprawy związane z działalnością prywatną. W ramach prowadzonej działalności obydwie panie miały zajmować się studniami głębinowymi od ich lokalizacji, po wydawanie zezwoleń. Sprawy prywatnej działalności załatwiają w godzinach pracy, bardzo często poza kolejnością. Marszałek województwa wydał polecenie zweryfikowania treści skargi.

W celu sprawdzenia prawdziwości informacji zawartych w treści anonimu na komputerach służbowych powódki i jej przełożonej został założony monitoring, który polega na robieniu zdjęć ekranu co 5-10 sekund. Monitoring został uruchomiony od początku maja 2016 r. Powódka nie była poinformowana o monitoringu komputera. Monitoring wykazał, że na komputerze powódki i jej przełożonej edytowane były pisma, wnioski do spraw, które nie wynikały z pracy Wydziału, pisane były na wnioski podmiotów zewnętrznych. Monitoring komputerów trwał w okresie od maja do września 2016 r. Na etapie monitorowania czynnościami tymi zajmował się tylko B. Ł. – Dyrektor Departamentu Kontroli i Skarg. Dziennie z monitoringu wpływały setki zdjęć. Po zakończeniu monitoringu B. Ł. zarządził kontrolę doraźną w Wydziale, celem weryfikacji czy dokumenty edytowane na komputerach powódki i jej przełożonej wpłynęły do Wydziału i czy

były poddane odpowiedniej procedurze, w szczególności czy nie miały pierwszeństwa w ich załatwieniu. Kontrolę dokumentacji na polecenie B. Ł. przeprowadzał główny specjalista M. J. w październiku 2016 r. Czynności kontrolne obejmowały przeglądanie dokumentów, ich analizę, porównanie z dokumentami wpływającymi do Wydziału. Wyniki kontroli zostały uwidocznione w notatce służbowej z 14 listopada 2016 r. W notatce z kontroli, sporządzonej w dniu 14 listopada 2016 r, wskazano, iż na komputerze służbowym należącym do powódki co najmniej kilka razy przygotowywano dokumentację niezwiązaną z zadaniami wynikającymi z pełnionej przez nią funkcji (np. odwołanie w sprawie udzielenia pozwolenia wodnoprawnego, wykonanego dla ROD „C.” w Ł., projekt robót geologicznych na likwidację otworu studziennego w G. realizowany przez B. S.A.). Dokumentacja ta nie trafiła prawdopodobnie do UM[...], ale do innych instytucji zajmujących się merytorycznie realizacją sprawy. Przygotowywanie dokumentacji niezwiązanej z zadaniami wynikającymi z pełnionej funkcji stwierdzono także na komputerze należącym do E. M. K. . Stwierdzono również, iż na podstawie zaistniałych faktów można z dużym prawdopodobieństwem wysnuć wniosek, że proces ten ma charakter stały, tj. trwa od dłuższego (bliżej nieokreślonego) czasu, o czym mogą świadczyć zdjęcia zawartości dysków przenośnych wykorzystywanych na komputerach powódki i jej przełożonej. Ich zawartość w znacznym odpowiada sprawom procedowanym w Wydziale Geologii i Koncesji Geologicznych. W realizacji tych działań najprawdopodobniej zaangażowana jest grupa co najmniej kilku osób, w tym powódka i E. M. K. , oraz dwóch geologów podpisujących przygotowaną dokumentację. Dokumentacja przygotowywana na komputerze E. M. K. podpisywana była przez dwóch geologów: Z. K. i M. O. . Stwierdzono, że do wykonywania „zadań” wykorzystywane były prywatne skrzynki mailowe, co wskazywało w ocenie kontrolujących, na to, że sprawy nie mają oficjalnego, służbowego charakteru. Podniesiono, że ujawnione okoliczności wskazywały, że w niektórych przypadkach dokumentacja przyjmowana była bez załączników, które były dostarczane później, bądź przygotowywane bezpośrednio przez zaangażowane osoby. W zgromadzonym materiale ponadto stwierdzono występowanie plików z danymi adresowymi i numerami rachunków bankowych powódki. B. C. brała udział w redagowaniu bądź przygotowywaniu części

materiałów. Trudno jest precyzyjnie jednak określić, które ze spraw były związane z pracą powódki - z uwagi na fakt prowadzenia wielu spraw. Jednak monitoring komputerów wskazywał na wielokrotny proces drukowania przygotowywanych dokumentów z wykorzystaniem służbowych drukarek. Większość pism zawierało adnotację „załączniki w geologii” co mogło wskazywać na to, że dokumentacja w pierwszej kolejności trafiała do powódki bądź jej przełożonej, później dopiero rejestrowana była w biurze podawczym. Stwierdzono również dokumenty, gdzie daty na załącznikach były późniejsze, niż daty przyjęcia wniosków. W niektórych przypadkach rola wnioskodawcy zatem sprowadzała się do podpisania wniosku/pisma. Notatka z kontroli z dnia 14 listopada 2016 r. została przedstawiona Marszałkowi Województwa, który zapoznał się z nią w dniu 16 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy ustalił, że podjęte czynności kontrolne wykazały, że powódka w czasie pracy sporządzała pisma w zakresie projektów robót geologicznych dla firmy B. oraz dla Rodzinnego Ogrodu Działkowego, a także, że powódka na służbowym sprzęcie drukowała dokumenty, które później były rozpatrywane w ramach pracy wydziału.

Pismem z dnia 22 listopada 2016 r. pracodawca rozwiązał z powódką umowę o pracę na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych bez wypowiedzenia. Jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę wskazano wykonywanie przez powódkę zajęć pozostających w sprzeczności oraz związanych z zajęciami, które powódka wykonywała w ramach powierzonych obowiązków służbowych, co stanowiło naruszenie zakazu określonego w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych. Naruszenie to zostało przez pracodawcę stwierdzone w wyniku monitoringu przypisanego do jej komputera, przeprowadzonego w okresie marzec - wrzesień 2016 r. oraz kontroli dokumentacji spraw prowadzonych w Wydziale Geologii i Koncesji Geologicznych w Departamencie Rolnictwa i Ochrony Środowiska. W wyniku podjętych działań stwierdzono wykorzystanie sprzętu pracodawcy przy wykonywaniu przez powódkę czynności niezwiązanych z obowiązkami służbowymi:

- redagowanie dokumentu dotyczącego projektu robót geologicznych na likwidację otworu studziennego dla firmy B. S.A.; redagowanie dokumentu

dotyczącego odwołania w sprawie udzielenia pozwolenia wodno-prawnego dla Rodzinnego Ogrodu Działkowego w Ł. – żadna z w/w spraw nie została zarejestrowana w Urzędzie;

- drukowanie dokumentacji do wniosku złożonego w Urzędzie w dniu 12 sierpnia 2016 r., znak sprawy: RŚY.(...).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z 12 grudnia 2017 r., sygn. akt X P (...) uznał roszczenie za nieuzasadnione i oddalił powództwo B. C. skierowane przeciwko Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa (...) w Ł. o przywrócenie do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz nie obciążył powódki kosztami procesu.

Apelację od tego wyroku wniosła strona powodowa, zarzucając mu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 30 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 902) o pracownikach samorządowych w zw. z art. 52 k.p.

W wyniku rozpoznania apelacji powódki Sąd Okręgowy podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, uznając, że apelacja podlegała oddaleniu jako oczywiście bezzasadna.

Sąd odwoławczy podniósł, że zarzuty apelacji sprowadzają się do polemiki z oceną, że czynności wykonywane przez powódkę w czasie pracy, nie wynikające z pracy świadczonej na rzecz pracodawcy mogły wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość i interesowność powódki oraz pozostawały w sprzeczności z zajęciami wykonywanymi w ramach jej obowiązków służbowych.

W ocenie Sądu Okręgowego nie doszło do naruszenia art. 233 k.p.c. w zw z art. 227 k.p.c., bowiem w okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego okazała się w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, podniesione zaś w tym zakresie zarzuty apelacyjne stanowiły w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji. Analiza całokształtu materiału dowodowego w ocenie Sądu Okręgowego wskazuje bowiem, że z prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że

powódka w czasie godzin pracy zajmowała się wykonywaniem innych zajęć. Wykorzystywała do tego celu sprzęt należący do pracodawcy. Robiła to pomimo wyraźnego zakazu wynikającego z przepisów wewnątrzzakładowych obowiązujących u pracodawcy. Sąd Okręgowy podzielił w pełni zapatrywanie wyrażone przez Sąd rejonowy, że charakter czynności jakie podejmowała powódka w sposób nieuprawniony mógł wywołać uzasadnione podejrzenie o jej stronnictwo i interesowność. Sąd drugiej instancji zaznaczył, że powódce pracodawca nie zarzucał w rozwiązaniu umowy, że jest stronnica czy interesowna ale, że czynności wykonywane przez nią mogą takie podejrzenie uzasadniać. Charakter spraw jakimi zajmowała się powódka był powiązany z jej obowiązkami służbowymi merytorycznie. Dlatego też nie sposób było przyjąć, że rozumowanie Sądu Rejonowego narusza zasady wyrażone w treści przepisu art. 233 k.p.c. Ocena Sądu pierwszej instancji jest w pełni prawidłowa. Opiera się o zasady logiki i doświadczenia życiowego oraz bazuje na prawidłowo i wszechstronnie ustalonym stanie faktycznym w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia prawa materialnego art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych w związku z art. 52 k.p. przez uznanie, że powódka wykonywała zajęcia pozostające w sprzeczności z zajęciami które wykonywała w ramach obowiązków służbowych, wywołujących jednocześnie uzasadnione podejrzenie o stronnictwo lub interesowność Sąd Okręgowy ocenił, że jest on całkowicie chybiony. Sąd Rejonowy w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy i prawidłowo ustalony stan faktyczny dokonał trafnej oceny, że zachowania powódki wskazane w treści rozwiązania umowy o pracę stanowią podstawę do rozwiązania umowy w tym trybie. Sąd Rejonowy dokonując kwalifikacji czynności powódki jako przyczyny rozwiązania umowy bez wypowiedzenia dokonał prawidłowej oceny, którą w pełni podziela Sąd Okręgowy. Sąd drugiej instancji wskazał, że w swoich rozważaniach prawnych Sąd Rejonowy odniósł się do bogatego dorobku orzeczniczego Sądu Najwyższego jak i poglądów wyrażanych przez doktrynę. Podkreślenia wymaga okoliczność, że powódka w czasie godzin pracy wykonywała czynności niezwiązane z jej obowiązkami służbowymi, a zatem poświęcała czas pracy nie na świadczenie jej na rzecz swojego pracodawcy.

Sąd odwoławczy wskazał, że zgodnie z treścią przepisu art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Z treści przepisu tego wynika jednoznacznie, że najbardziej podstawowym obowiązkiem pracownika wynikającym ze stosunku pracy jest świadczenie pracy podporządkowanej na rzecz pracodawcy, w miejscu i czasie przez niego wskazanym za wynagrodzeniem. Zachowanie powódki niewątpliwie naruszało ten podstawowy obowiązek pracownika wobec pracodawcy. W ocenie Sądu Okręgowego szczególnie naganne było zachowanie powódki w kontekście poświęcania przez nią czasu pracy na zajęcia inne niż wykonywanie obowiązków służbowych ponieważ ewidentnie odbywało się to ze szkodą dla petentów urzędu i załatwiania spraw leżących w jego kompetencjach. Bezpodstawne są zarzuty apelującego, że powódka wykonywała dodatkowe czynności podczas przerw śniadaniowych gdyż jak zostało wykazane w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji zajęcia pozasłużbowe, wykonywane na komputerze pozwanego zajmowały o wiele więcej czasu niż wynika to z długości trwania przerwy śniadaniowej i miały miejsce w godzinach nie pokrywających się z przerwą śniadaniową. Twierdzenia przeciwnie w żaden sposób w ocenie Sądu Okręgowego nie zostały udowodnione.

Sąd drugiej instancji podniósł, że przyczyną uzasadniającą rozwiązanie umowy o pracę na podstawie przepisu art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych jest już sama możliwość wywołania wykonywanymi czynnościami podejrzenia o stronniczość i interesowność pracownika samorządowego. Pracodawca nie musi zatem wykazywać, że pracownik wykonywał swoje obowiązki stronniczo lub interesownie, a zwłaszcza, że uzyskiwał w związku z ich wykonywaniem jakiegokolwiek korzyści (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1998 r., I PKN 188/98 OSNAPiUS 1999 nr 13 poz. 421. Tym samym podejrzenie nie musi mieć podstawy w realnych wydarzeniach i bez nich może być zasadne. Ponadto sama sprzeczność zajęć lub ich związenie z zajęciami wykonywanymi w ramach obowiązków służbowych już uruchamiają obawę naruszenia przepisu. Przesłanki tego przepisu są zatem spełnione, gdy już nawet hipotetycznie

pracownik może podjąć czynności, które pozostają w swoistym konflikcie interesów z zadaniami wykonywanymi na stanowisku urzędniczym. Przy czym podejrzenie musi być uzasadnione. Czyli innymi słowy: takowe podejrzenie musi się już „dokonać”, zaistnieć, mieć miejsce w danym przypadku i być oparte na obiektywnych racjach. Sąd Okręgowy zgodził się z oceną Sądu pierwszej instancji, że na gruncie rozpoznawanej sprawy przesłanka ta została spełniona. Trudno bowiem odmówić racji Sądowi Rejonowemu, że w rozpoznawanej sprawie, że czynności przez nią wykonywane mogły wywoływać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Powyższy wyrok zaskarżyła skargą kasacyjną strona powodowa w części co do punktu 1.

Zaskarżonemu wyrokowi pełnomocnik powódki zarzucił:

1. Naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych w zw. z art. 52 § 2 k.p. przez uznanie, że powódka wykonywała zajęcia pozostające w sprzeczności z zajęciami, które wykonywała w ramach obowiązków służbowych, wywołujące jednocześnie uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

2. Naruszenie prawa procesowego, tj.:

- art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez niewskazanie faktów jakie Sąd uznał za udowodnione oraz niewyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia, a w szczególności niewskazanie dlaczego opracowanie przez powódkę dokumentacji dla B. S.A. oraz Rodzinnego Ogrodu Działkowego w Ł. mogło wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość i interesowność powódki,

- art. 385 § 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie, mimo że apelacja powódki była w całości uzasadniona oraz art. 386 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie pomimo, że zarzuty zgłoszone w toku postępowania apelacyjnego uzasadniały uwzględnienie apelacji i zmianę zaskarżonego wyroku;

Wobec powyższego skarżąca wniosła o:

a) wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na brak spełnienia ustawowych przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.;

b) oddalenia skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

c) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się niezasadna.

Na podstawie art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania.

Nieuzasadniony jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że naruszenie przez sąd drugiej instancji art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. może wyjątkowo stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną wtedy, gdy skutek uchybienia wymaganym stawianym uzasadnieniu, zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2018 r., V CSK 292/17, LEX nr 2641043; wyrok Sądu Najwyższego z 21 marca 2018 r., II PK 10/17, LEX nr 2509612). W orzecznictwie przyjmuje się również, że w przypadku, gdy sąd odwoławczy, oddalając apelację drugiej strony, orzeka na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, nie musi powtarzać dokonanych już wcześniej ustaleń i ich motywów, jeśli taka potrzeba nie wynika z rodzaju zarzutów apelacyjnych. Wystarczy stwierdzenie, że przyjmuje je za własne. Także jeżeli sąd drugiej instancji podziela ocenę prawną, jakiej dokonał sąd pierwszej instancji, i uznaje ją za wyczerpującą, wystarczy stwierdzenie, że podziela argumentację zawartą w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 13 marca 2018 r., I PK 360/16, LEX nr 2508180). Pamiętać jednak należy, że uzasadnienie wyroku powinno odtwarzać podstawy i motywy procesu decyzyjnego sądu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 2017 r., III CSK 234/16, LEX nr 2457995), jednak zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. nie może stanowić płaszczyzny do krytyki trafności przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku ustaleń faktycznych ani ich oceny prawnej, co potwierdza

art. 398³ § 3 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2018 r., I UK 529/16, LEX nr 2459723).

W uzasadnieniu zaskarżonego w niniejszej sprawie wyroku Sąd drugiej instancji zawarł wszystkie niezbędne do jego kontroli kasacyjnej elementy. Zauważyć należy, że Sąd Okręgowy odwołał się zarówno do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy, jak i do oceny prawnej wyrażonej przez ten Sąd i przyjął je za własne, w związku z czym argumentację Sądu pierwszej instancji przedstawioną przez Sąd Okręgowy należy odczytywać również jako stanowisko tego sądu. Warto przy tym zauważyć, że Sąd odwoławczy miał prawo w ten sposób wskazać podstawę faktyczną wydanego rozstrzygnięcia, skoro nie zmieniał ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego i przyjmował je za własne. To samo dotyczy rozważań prawnych zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji. Nie można przy tym zgodzić się ze skarżącą, że Sąd drugiej instancji nie wyjaśnił, dlaczego zachowania powódki wskazane jako przyczyna rozwiązania umowy o pracę mogły wywoływać uzasadnione podejrzenie o stronniczość i interesowność powódki. Sąd drugiej instancji wskazał bowiem, że z prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że powódka w czasie godzin pracy zajmowała się wykonywaniem innych zajęć. Wykorzystywała do tego celu sprzęt należący do pracodawcy. Robiła to pomimo wyraźnego zakazu wynikającego z przepisów wewnątrzzakładowych obowiązujących u pracodawcy. Sąd Okręgowy podzielił w pełni zapatrywanie wyrażone przez Sąd rejonowy, że charakter czynności jakie podejmowała powódka w sposób nieuprawniony mógł wywołać uzasadnione podejrzenie o jej stronniczość i interesowność. Sąd drugiej instancji zaznaczył, że powódce pracodawca nie zarzucał w rozwiązaniu umowy, że jest stronnicza czy interesowna ale, że czynności wykonywane przez nią mogą takie podejrzenie uzasadniać, bowiem charakter spraw jakimi zajmowała się powódka prywatnie w godzinach pracy był powiązany z jej obowiązkami służbowymi merytorycznie.

Nie jest również uzasadniony zarzut naruszenia art. 30 ustawy o pracownikach samorządowych w zw. z art. 52 § 2 k.p. Pracownika (urzędnika) samorządowego obowiązuje zakaz wykonywania jakichkolwiek poza pracowniczych lub pozasłużbowych czynności, które pozostają w sprzeczności lub są związane z zajęciami wykonywanymi w ramach obowiązków służbowych, na

rzecz podmiotów wydawanych decyzji administracyjnych, które wywołują uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność, pod rygorem niezwłocznego rozwiązania stosunku pracy na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy z 2008 r. o pracownikach samorządowych, w trybie art. 52 § 2 i 3 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 listopada 2018 r., III PK 107/17, LEX nr 2575866). Przy czym za zajęcia związane z obowiązkami wynikającymi ze stosunku pracy, w rozumieniu art. 30 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, należałoby uznać wszelkie rodzaje aktywności zarobkowej i niezarobkowej pracownika samorządowego, które pokrywają się chociażby częściowo podmiotowo, przedmiotowo, funkcjonalnie czy celowościowo z tymi obowiązkami. Należy zwrócić uwagę, że w starszym orzecznictwie Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wykonywanie prywatnej działalności gospodarczej przez pracownika samorządowego w czasie i miejscu zatrudnienia pozostaje w sprzeczności z jego obowiązkami pracowniczymi oraz może wywoływać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność nawet wtedy, gdy dotyczy działalności nieobjętej bezpośrednio jego zakresem czynności pracowniczych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 2006 r., II PK 134/05, OSNP 2007 nr 1-2 poz. 6).

W niniejszej sprawie słusznie Sądy obu instancji uznały, że podejmowanie przez powódkę działalności przy załatwianiu spraw merytorycznie związanych z jej obowiązkami służbowymi, nawet jeżeli dotyczyły one spraw niebędących rozpoznawanymi przez pozwanego pracodawcę w ramach właściwości urzędu marszałkowskiego, w czasie i miejscu pracy powódki, przy wykorzystaniu sprzętu pracodawcy stanowiło podejmowanie czynności sprzecznych z obowiązkami służbowymi powódki, które wywoływały uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność i stanowiło podstawę do rozwiązania z nią stosunku pracy na podstawie art. 30 ustawy z 2008 r. o pracownikach samorządowych.

W związku z powyższym nieuzasadniony był również zarzut naruszenia art. 385 § 1 k.p.c. oraz art. 386 § 1 k.p.c., bowiem zaskarżony wyrok był słuszny i odpowiadał prawu.

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na treści art. 398¹⁴ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji swego wyroku. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego wydano na podstawie

art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 102 k.p.c.